

Osnovna šola Turnišče, Prešernova 2, 9224 Turnišče

tel.: (02) 621 98 70, faks: (02) 621 98 85, e-naslov: o-turnisce.ms@guest.arnes.si, spletna stran: www.os-turnisce.si

PO POTI KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE

NACIONALNI PROJEKT

POROČILO

Ime šole in UNESCO središča	OŠ Sp. Idrija; Šolska ul. 9; 5281 Sp. Idrija
Kontaktna oseba (ime in priimek, e-naslov)	Romana Filipič romana.filipic@gmail.com
Vrsta poslanega gradiva (videoposnetek, fotografije, ppt predstavitev, likovni izdelek, literarni izdelek...)	Fotografije, fotografije likovnih izdelkov
Avtorji gradiva	Učenci 3.a razreda Učiteljica Romana Filipič
Število vključenih učencev in ostalih sodelujočih (vsake navedite posebej in poimensko)	22 učencev; TD Kanomlja; TD Sp. Idrija – gospa Milka Walland
Kratek opis gradiva KD – obisk domačije Šturmajce	Z učenci smo v okviru KD obiskali domačijo Šturmajce, ki je pod spomeniškim varstvom in hkrati last občine Idrija, ki zanjo tudi skrbi. Učenci so spoznavali življenje nekoč in danes; dediščino svojega kraja. Ob obisku so

KD – Naš kraj "ŠAJBLČKI"

domače gospodinje pripravile različne delavnice (peka kruha v krušni peči, stara igra VOLKALCA, izdelava poročnega šopka); pokazali so učencem tudi pripomočke in prostore v hiši, ki jih danes ni več oz. jih ne uporabljamo. (priloga fotografije)

V okviru projekta DEKD smo šola kot celota raziskovali kulturno dedičino našega kraja. Osredotočili smo se na tradicionalno izdelavo "šajblčkov", ki izvira iz zgodovine našega kraja. Ker ta običaj izumira, smo se odločili, da spomin nanj obudimo in ohranimo.

Tradicijo prižiganja šajblčkov lahko označimo kot lokalno posebnost in bogastvo kraja Sp. Idrija.

Šajblčki so majhne glinene posodice, v katere so včasih vlivali loj ali vosek in jih prižigali na grobovih. Manjši so bili posebej izdelani za otroške grobove.

Šajblčki so poleg prižiganja na grobovih dobili mesto tudi na okenskih policah ob velikonočni vstajenski procesiji, ko so ob prvem svitu zagoreli plameni šajblčkov. In prav od tu najverjetneje izhaja poimenovanje šajblčki, saj »šajbn glas« v nemščini pomeni okensko steklo. Druga možnost pa je poimenovanje iz besede »šajba«, kot so ponekod imenovali kolovrat ali vreteno.

Po drugi svetovni vojni pa se je tradicija prižiganja šajblčkov preselila tudi na prvomajska praznovanja. Tako so poleg kresov Spodnjo Idrijo osvetlili tudi številni šajblčki.

Izdelki učencev

Tradicionalni "šajblčk"

Izpolnjeno poročilo pošljite skupaj z gradivom do **15. 6. 2019.**

Osnovna šola Turnišče, Prešernova 2, 9224 Turnišče

tel.: (02) 621 98 70, faks: (02) 621 98 85, e-naslov: o-turnisce.ms@guest.arnes.si, spletna stran: www.os-turnisce.si

---

VABILO

Vabimo vas k udeležbi na

1. nacionalnem Unesco projektu

PO POTI KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE

Mladi velikokrat premalo cenimo dragocenosti iz preteklosti. Zato je prav, da začnemo spreminjati svoje mišljenje ter prevzemati, ohranjati in širiti to, kar so nam zapustili naši predniki. Vse to nas je prepričalo, da obudimo spomine preteklosti. S tem bomo pripomogli k ohranjanju bogate kulturne in naravne dediščine. Naj bo naše Turnišče kraj z bogato dediščino in obetavno prihodnostjo. Na delavnicah bomo učence - dijake popeljali skozi svet življenja panonskega človeka, kjer bodo spoznali bogato kulturno in naravno dediščino.

S projektom želimo uresničiti, da se mladi zavedajo pomena kulturne in naravne dediščine svojega kraja ter, da bodo iskali možnosti za njeno ohranitev in prepoznavnost v svetu. S tem bodo bogatili svojo lokalno skupnost.

V projektu lahko sodelujete na dva načina.

Vsi, ki boste tekom šolskega leta literarno in likovno ustvarjali na vsebino kulturne in naravne dediščine svojega domačega kraja, nam nastale izdelke pošljite kadarkoli boste želeli (od septembra do junija), najpozneje pa do 15. junija 2019. Opišete lahko tudi različne dejavnosti, ki jih boste izvajali v zvezi s kulturno in naravno dediščino svojega kraja. Prispele izdelke bomo objavili na naši spletni strani šole oz. razstavili na panoju Unesco šole.

V prvi polovici meseca maja, takrat najlepše zacveti Sibirska perunika, bomo izvedli delavnice v živo – enodnevne delavnice. Oblikovali bomo različne delavnice, ki bodo zajemale vsebine kulturne in naravne dediščine. Udeležencem delavnic bomo poslali natančnejši program naknadno.

Vljudno vabljeni!

Turnišče, 1. 9. 2018

Koordinatorica Unesco šole:

Ravnateljica:

Brigita ŽERDIN

Melita OLAJ

